

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN EN
AMBTENARENZAKEN

VERGADERING VAN 20 FEBRUARI 1995

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het toezicht op de naleving van het decreet inzake personeelsadvertenties

**VOORZITTER : de heer G. Car-
doen**

— *De interpellatie wordt gehouden
om 15.00 uur.*

**Interpellatie van de heer P. Van Gr-
embergen tot de heer H. Weckx,
Vlaamse minister van Cultuur en
Brusselse Aangelegenheden, over
het toezicht op de naleving van het
decreet inzake personeelsadverten-
ties**

De voorzitter : Aan de orde is de in-
terpellatie van de heer Van Grem-
bergen tot de heer Weckx, Vlaamse
minister van Cultuur en Brusselse
Aangelegenheden, over het toezicht
op de naleving van het decreet inza-
ke personeelsadvertenties.

De heer Van Grembergen heeft het
woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijn-
heer de voorzitter, mijnheer de mi-
nister, collega's, u weet dat wij speci-
aal aandacht besteden aan taalge-
bonden materies en u deelt, gelukkig
samen met een aantal andere parle-
mentsleden, onze bekommernis
daaromtrent.

De Vlaamse Raad keurde geruime
tijd geleden een decreet goed dat an-
derstalige reclame in de pers van het
Vlaamse Gewest moest verbieden.
Toch merken we dat met dit decreet
een loopje wordt genomen en dat de
bepalingen niet worden nageleefd.
Om na te gaan wat daarvan de oor-
zaak zou kunnen zijn, trad ik schrif-

telijk in contact met een aantal be-
drijven en vroeg hen waarom ze in
het Frans of - en vooral - in het En-
gels advertenties wilden plaatsen. Ik
verwacht binnenkort meer antwoord
op mijn brieven te ontvangen. Tot
nu toe blijkt evenwel dat weinig be-
trokkenen de decreetgeving ter zake
grondig kennen. Wat bedrijven be-
treft, ga ik er zodoende van uit dat
voor hun onwetendheid enig begrip
niet misplaatst is. Kranten daarente-
gen weten zeer goed dat er een de-
creet in dit verband bestaat, want
toen het werd goedgekeurd, rees er
immers heel wat protest omwille van
het verlies aan inkomsten dat ze zou-
den lijden. Tegenover hen ben ik
dan ook niet bereid me zo ruimden-
kend op te stellen. Mijnheer de mi-
nister, ik heb een aantal van de be-
doelde advertenties ter illustratie uit-
geknipt, maar ik vermoed dat u naar
aanleiding van deze interpellatie zelf
de vermelde feiten aan de werkelijk-
heid hebt laten toetsen.

Het decreet voorziet tevens in een
sanctie, een boete, in het geval van
overtredingen. Is van die mogelijk-
heid al gebruik gemaakt ? Ik geloof
het niet. Heeft de Vaste Commissie
voor Taaltoezicht, mede-actor in het
decreet, al enig initiatief genomen in
die zin ? We kunnen aannemen dat
het decreet van geen enkele waarde
is, maar dat weiger ik te aanvaarden.
Om het evenwel zin te geven, is het
essentieel dat we erop toezien dat in
de volgende weken en maanden met
een zekere ernst de wettelijkheid
van het decreet wordt bevestigd.

Ik benader het probleem niet vanuit
een vorm van paranoia, maar vanuit
een gevoel dat we ons als een vol-
wassen gemeenschap moeten en
kunnen gedragen. Denemarken,
Noorwegen en Zweden vertonen te-
kenen van een zelfde soort gevoelig-
heid ten aanzien van hun taal ;
Frankrijk doet dat ook, maar ze is er
eerder op een imperialistische leest
geschoeid. Soms heeft het overigens
ook met taalzuiverheid te maken, of
met een zeker puritanisme dat de
Fransen enigszins wel siert en waar-
aan het ons al te dikwijls ontbreekt.
Ik vraag vandaag alleen hoe de wet-
gevende en uitvoerende machten
samen aan deze situatie iets kunnen
doen.

De voorzitter : De heer Van Nieu-
wenhuysen heeft het woord.

De heer L. Van Nieuwenhuysen
:
Mijnheer de voorzitter, mijnheer de
minister, het bewuste decreet roept
herinneringen op aan onze taalwet-
geving : op papier oogt het prachtig,
maar het afdwingen van de bepalin-
gen laat absoluut te wensen over. De
voorbeelden inzake de taalwetgeving
zijn legio. Denk maar aan de MIVB,
de OCMW-ziekenhuizen in Brussel,
enzovoort.

Hier gaat het evenwel om een heel
specifiek punt. Ik beperk me daarom
tot één advertentie, namelijk die van
de VDAB waarbij deze instantie
mensen recruteert voor een Japans
bedrijf in Geel. De advertentie werd
in het Engels opgesteld.

Van Nieuwenhuysen

Het gaat om de niet-naleving van een Vlaams decreet door een Vlaamse openbare instelling. Bij die instelling is het blijkbaar nog niet goed doorgedrongen dat het Septemberdecreet en de jongste uitbreiding ervan, het decreet dat vorig jaar door de Vlaamse Raad is aangenomen, belangrijke decreten zijn. Ik weet dat er in het bedrijfsleven een aantal mensen zijn die de verplichting om Nederlandstalige personeelsadvertenties te plaatsen belachelijk vinden. Voor ons is dit echter niet alleen een kwestie van trots en zelfrespect, wij vinden dit ook nodig voor het behoud van de maximale tewerkstellingskansen voor de Vlamingen.

Het is op zich al hemeltergend dat uitgerekend de VDAB dit decreet overtreedt, maar een overtreding van een decreet met betrekking tot de sociale verhoudingen tussen werkgevers en werknemers grenst aan het ongehoorde.

Hoe kunnen we respect afdwingen voor het Septemberdecreet in de bedrijfswereld en bij de kranten als we niet eens kunnen bekomen dat onze eigen instellingen het naleven? Ik heb zelf een klacht neergelegd bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Het gaat immers niet alleen om een overtreding van het Septemberdecreet, maar ook onze taalwetgeving wordt geschonden want een overheidsinstelling vindt het nodig in Vlaanderen een andere taal dan het Nederlands te gebruiken.

Mijnheer de minister, heeft men kunnen uitmaken wie uiteindelijk verantwoordelijk is voor deze specifieke advertentie? Zijn er sancties opgelegd? Volgens mij kan men hier toch spreken van slechte wil. Zult u zelf klacht neerleggen tegen de VDAB wegens overtreding van de decreetgeving? Hoe zult u de inhoud bekendmaken van de jongste uitbreiding van het decreet met betrekking tot de personeelsadvertenties? Denkt u aan bepaalde cam-

pagnes? Ik neem aan dat het moeilijk is alle bedrijven aan te schrijven, maar men zou zich ten minste kunnen richten tot de firma's die zich bezighouden met de recrutering van personeel, tot kranten, enzovoort. Ik veronderstel dat u na dit incident toch wel iets zult ondernemen.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, ik wens de heren Van Grembergen en Van Nieuwenhuysen in de eerste plaats te zeggen dat ik mij verheug over de wijze waarop dit probleem aan de orde is gesteld.

Ik ben van oordeel dat wij moeten afstappen van de vroeger gebruikte tactiek, waarbij men naar aanleiding van dergelijke incidenten nogal geneigd was om alle communautaire registers open te trekken. Wij moeten nu zoeken naar een efficiënte toepassing van onze decreten.

Mijnheer Van Grembergen heeft een aantal landen uit de Europese Unie geciteerd. Vorige week was ik twee dagen in Bordeaux, naar aanleiding van de Raad van Ministers van Cultuur van de Europese Unie. Tot mijn groot genoegen en enigszins tot mijn grote verwondering heb ik daar vastgesteld dat de Fransen - wellicht onder druk van de Franse president zelf - het geweer van schouder hebben veranderd. Zij hebben, gesteund door mijzelf en door nog enkele andere ministers van kleinere lidstaten, een sterk pleidooi gehouden voor de instandhouding van de verscheidenheid in Europa die te danken is aan talen. Nog geen zes maanden geleden hoorde ik mijn Franse collega Toubon ter gelegenheid van andere contacten nog zeggen dat Frankrijk een initiatief zou nemen om in Europa nog slechts vijf werktalen te hanteren. U zult zich de discussie die we daarover in de Vlaamse Raad hebben gevoerd, nog wel herinneren.

Ik denk dat dit signaal, dat voor een groot deel uitgaat van de Vlaamse

Raad en van de Vlaamse regering, goed is begrepen.

Het opkomen voor de taal en voor de taalzuiverheid is een item dat in Europa op dit ogenblik veel beter ligt dan enkele maanden geleden.

Laten we nu even terugkomen op de concrete vragen van de interpellanten.

Mijnheer Van Grembergen, het aantal overtredingen en de ter zake ingediende klachten bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, betrof, de voorbije jaren, jaarlijks ongeveer 15 dossiers. In de loop van 1994 liepen eveneens 15 klachten binnen, onder meer tegen de Engelstalige personeelsadvertentie van de VDAB. In dit verband beklemtoon ik zonder meer dat in de eerste plaats onze eigen instellingen de decreten moeten naleven. Hoewel ik niet de voogdijminister ben, zal ik in mijn hoedanigheid als minister van Cultuur en vanuit mijn bekommernis voor de taalzorg, met de VDAB contact opnemen om hen om uitleg te vragen. Ik weet immers niet wie verantwoordelijk is voor de beslissing om een personeelsadvertentie in het Engels te plaatsen en hoe de idee tot stand is gekomen. Het feit dat het gebeurde, is hoe dan ook onaanvaardbaar.

We kunnen niet terugvallen op statistische gegevens inzake overtredingen en het ontbreekt ons zodoende aan een totaalbeeld van het probleem. De Vaste Commissie voor Taaltoezicht meldt ons enkel dat al geruime tijd zowat 12 tot 15 gevallen per jaar worden behandeld. Dit aantal is in 1994 niet merkbaar toegenomen, hoewel het bewuste decreet in september van dat jaar werd gepubliceerd. De geregistreerde klachten vormen dus hoogstwaarschijnlijk slechts het topje van de ijsberg. Ambtshalve stelt de Vaste Commissie voor Taaltoezicht in bepaalde gevallen overtredingen vast, maar deze betreffen een te verwaarlozen aantal feiten. Het uitgeoefende toezicht bestraft hoe dan ook niet alle overtre-

Weckx

dingen op de bepalingen van het taaldecreet.

Om de uitvoering van het decreet systematisch te controleren en af te dwingen, beschikken we momenteel over een drietal middelen.

Ten eerste is er de Nederlandstalige afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Deze ressorteert onder de federale overheid, namelijk onder het departement Binnenlandse Zaken. Dat is ook precies het punt waarvan de Franstaligen een institutioneel probleem maken. De werking van de afdeling wordt ter zake ten zeerste in vraag gesteld door het feit dat de Franse Gemeenschap de bevoegdheid van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht betwist omdat het taaldecreet een gemeenschapsmaterie regelt en de commissie een federaal orgaan is. Deze kwestie wordt binnen de Vaste Commissie voor Taaltoezicht aan Franse kant dan ook sterk uitgespeeld. De Nederlandstalige afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht blijft op dit ogenblik dus nog in het ongewisse wat haar bevoegdheden betreft inzake het toezicht op de naleving van het decreet in zijn sinds vorig jaar gewijzigde vorm. Ze verzoekt dan ook de Vlaamse Gemeenschap haar ter zake een duidelijke opdracht toe te schrijven om aan de intern geopperde betwistingen paal en perk te kunnen stellen.

We hadden het er al eerder over dat het Overlegcomité hier eventueel uitsluitsel zou kunnen brengen, en desnoods moeten we het taaldecreet zelf maar wijzigen om verdere tegenkantingen te voorkomen. Als er zich geen oplossing aandient, zullen we nog lang in de grijze zone vertoeven. Toch mogen we niet uit het oog verliezen dat het moeilijk is nu een initiatief in die zin te nemen. Er zijn immers nog drie annulatieverzoeken hangende bij het Arbitragehof. Het leek ons daarom voorlopig niet aangewezen om het punt bij het Overlegcomité van de federale regering,

de gemeenschaps- en de gewestregeringen aan te kaarten.

Een tweede instrument is de afdeling Inspectie Werkgelegenheid van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Deze afdeling zal, meer dan in het verleden het geval was, moeten optreden om een betere naleving van dit decreet te waarborgen.

In de diensten van de Vlaamse regering zijn momenteel interdepartementale voorbereidingen aan de gang om deze afdeling tot een geschikt en efficiënt instrument om te vormen. Dat is zeer belangrijk omdat het ons eigen instrument zal zijn en er geen institutionele discussies over bevoegdheden meer kunnen ontstaan. Een eerste stap daartoe is het informeren van de betrokken inspecteurs omtrent hun precieze taken, want daar wringt het schoentje evenzeer.

Een derde instrument binnen de diensten van de Vlaamse regering is de cel Juridische Studies van de afdeling Kanselarij in de administratie Kanselarij en Voorlichting, die advies verstrekt op vragen in verband met de toepassing van het taaldecreet en het taalgebruik, zowel van interne als van externe diensten.

Wij hebben dus wel verschillende mogelijkheden, maar ze bevinden zich nog in een embryonaal stadium. Er is een interdepartementale werkgroep opgericht om deze zaken te versnellen.

De heer Van Grembergen stelde voorts vragen over de oorzaken - slechte wil of onwetendheid - van de niet-naleving van het taaldecreet en over de campagnes die wij eventueel kunnen voeren.

Wij hebben, zoals de heer Van Grembergen terecht zegt, een specifieke opdracht inzake de naleving van een dergelijk belangrijk decreet door de eigen media. Ik moet u in alle openheid zeggen dat wij daarvoor nog niets hebben ondernomen.

Het niet-naleven van het taaldecreet met betrekking tot personeelsadvertenties is zowel te wijten aan een gebrek aan informatie over het decreet als aan het bewust niet willen naleven ervan.

Een campagne om het decreet algemene bekendheid te geven, werd in het verleden reeds gevoerd door de SERV. De heer Van Grembergen zal zich dat zeker herinneren omdat hij voldoende lang in het parlement aanwezig is. De SERV gaf jaren geleden informatiebrochures uit ten behoeve van de belanghebbenden. Ook gebeurde de totstandkoming van het decreet - en van het voorstel van de heer Van Grembergen - met de medewerking van de SERV. De vakbonden en patroonsorganisaties kunnen evenwel nog een versterkende rol spelen in de toepassing van dit decreet, aangezien zij er het nauwst bij betrokken zijn.

Voor een efficiënte naleving van het decreet dienen de belanghebbenden ook waakzaam te zijn op het terrein zelf en indien nodig moeten zij ook zelf klachten indienen.

Tot slot geef ik nog even uitleg over de beroepen bij het Arbitragehof.

Het is van het grootste belang de huidige toestand te kennen.

Tegen het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 1 juni 1994 houdende wijziging van het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers zijn beroepen tot vernietiging ingediend door de Franse gemeenschapsregering en door het College van de Franse Gemeenschapscommissie in Brussel die decretale bevoegdheid heeft gekregen.

De Vlaamse regering heeft op mijn voorstel op 19 januari 1995 een uitgebreide memorie van antwoord ingediend.

Mijnheer de voorzitter, ik ben bereid die memorie van antwoord ter be-

Weckx

schikking te stellen van de geïnteresseerde leden.

Op 8 februari 1995 ontving de Vlaamse regering opnieuw een beroep tot vernietiging, dit keer vanwege de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest. Rekening houdend met deze hangende annulatieberoepen lijkt het me niet verstandig nu een grootscheepse informatiecampagne op het getouw te zetten. We moeten in de eerste plaats het arrest van het Arbitragehof afwachten om te voorkomen dat bepaalde zaken moeten worden ingetrokken of rechtgezet. De uitspraak is immers van wezenlijk belang voor de toekomstige verhoudingen. Wat de Septemberdecreten betreft, zal de nieuwe rechtstreeks verkozen Vlaamse Raad de hele zaak opnieuw onder de loep moeten nemen. Dat zal overigens dienen te gebeuren tegen de achtergrond van het probleem als totaliteit. Ik verwacht in elk geval dat het arrest van het Arbitragehof ons juridische argumenten aan de hand doet om de eigen regelgeving tijdens de volgende zittingsperiode nog te verfijnen.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de minister, ik wacht met belangstelling op de beloofde kopie van de memorie van antwoord, want daarin zullen we ongetwijfeld een aantal inhoudelijke benaderingen terugvinden.

Ik maak me geen illusies over een grootscheepse informatiecampagne, maar ik geloof dat het zinvoller zou zijn ons nu al tot, enerzijds, de politieke redactie en, anderzijds, de commerciële verantwoordelijken van de kranten te richten in dit verband. Vermoedelijk zullen de politieke redacties al snel reageren op wat wij hen aan algemene besommeringen voorleggen. Daarover groeit in

Vlaanderen immers al geruime tijd een gevoel van overeenstemming en ook zij moeten er hun verantwoordelijkheid in opnemen.

De commerciële verantwoordelijken coördineren en bepalen het advertentiebeleid bij een krant. Ik veronderstel dat ze sommige advertenties verwerpen omdat ze niet stroken met het beeld dat de krant van zichzelf wil ophangen of omdat ze opruiend kunnen zijn.

Minister H. Weckx : Dat gebeurt helaas alsmäär minder.

De heer P. Van Grembergen : Aan de voorzitter van de Vlaamse Raad, die tenslotte de waarde van de decreten moet helpen benadrukken, kunnen we vragen in naam van de Raad de kranten aan te schrijven. Het lijkt me bovendien uitermate wenselijk dat ook de Vlaamse regering haar verantwoordelijkheid opneemt in dit verband. Uiteindelijk besliste deze regering tot de uitvoering van het betrokken decreet en beschikt zij over de instrumenten om op de naleving ervan toe te zien.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer L. Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, het zou mij ten zeerste interesseren ten gepaste tijde een afschrift te krijgen van de memorie van antwoord.

Heeft de minister er enig idee van wanneer het Arbitragehof in dit geval een uitspraak zou doen ?

Minister H. Weckx : Ik zal eerst antwoorden op de laatste vraag van de heer Van Nieuwenhuysen. Er is nog geen pleitdatum vastgesteld. Aangezien er echter nog een nieuwe zaak aan toegevoegd is, zijn de nieuwe periodes voor memorie van antwoord en wederantwoord beginnen lopen. Ik vrees dat er weinig kans is dat er nog vóór de zomervakantie zal worden gepleit. Onze ervaring op dat vlak heeft ons geleerd realistisch te

zijn. Wij rekenen op een uitspraak tegen het einde van het jaar.

Ik ben bereid na te denken over de suggestie van de heer Van Grembergen in verband met de kranten. Het is natuurlijk vervelend onderrichtingen te geven aan kranten - zowel aan de redactie als aan de commerciële verantwoordelijken - en nadien gas te moeten terugnemen. Ik zal zeker niet vooruit lopen op de uitspraak van het Arbitragehof, in een rechtsstaat doet men dat niet, maar bij een vernietiging van de zaak door het Arbitragehof komen we natuurlijk in een onaangename situatie terecht. Dit moet ernstig worden overwogen. We kunnen misschien bepaalde afspraken maken. Wij verdedigen ons maximaal in de zaak die hangende is.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de minister, ik vind niet dat wij de kranten instructies moeten geven. Wij moeten de betrokken redacties er alleen op wijzen dat zij het decreet dat door de Vlaamse Raad is aangenomen, overtreden en dat zij daarvoor mede verantwoordelijk zijn. Ook de commerciële verantwoordelijken kunnen worden gewezen op deze medeverantwoordelijkheid. Dat is nog iets anders dan instructies geven.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, zou dit initiatief dan niet best worden genomen door de Vlaamse Raad ? Het ging toch om een parlementair initiatief, een voorstel van decreet dat decreet is geworden, hoewel niet unaniem. Ik herinner mij dat onder meer de VLD moeilijk deed en zich bij de stemming heeft onthouden. Misschien kan de voorzitter van de Vlaamse Raad zich in die zin tot de kranten wenden en de regering zal optreden via de vermelde instanties.

De voorzitter : Mijnheer Van Grembergen, beperkt u zich tot de kranten ? Er zijn toch ook heel wat weekbladen die anderstalige advertenties publiceren.

De heer P. Van Grembergen : Ik heb het over de media.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

— *Het incident wordt gesloten om 15.30 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

Ze worden in twee edities uitgegeven :

- de eerste, met witte kaft en het embleem van de Vlaamse Raad in goudkleur, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen ;
- de tweede, met witte kaft en met onderaan rechts de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

AZRV : Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

BAAZ : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken

BEAG : Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

CULT : Commissie voor Cultuur

EELW : Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid

FIBE : Commissie voor Financiën en Begroting

HROL : Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

LENA : Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

MEDI : Commissie voor de Media

ONVW : Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

OPWV : Commissie voor Openbare Werken en Vervoer

SAMW : Commissie voor Samenwerking

WEGE : Commissie voor Welzijn en Gezondheid